

ЎЗБЕКИСТОНДА ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ БОЗОРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ

Мирпўлатов Отабек Рустамович -
Тошкент давлат иқтисодиёт
университети мустақил изланувчи

https://doi.org/10.55439/ECED/vol23_iss1/a43

Аннотация: ушбу мақолада Ўзбекистон Республикасида қурилиш материаллари бозорини ривожлантириш масалалари кўриб чиқилди. Бозор таҳлили ўтказилди: қурилиш материаллари саноатига таъсир қилувчи омиллар ўрганилди. Ўзбекистон Республикасида қурилиш материаллари бозорини ривожлантиришга таклифлар ишлаб чиқилди.

Ключевые слова: қурилиш, қурилиш материаллари, бозор, тараб, таклиф, импорт, экспорт, маҳсулот, саноат, бунёдкорлик.

РАЗВИТИЕ РЫНКА СТРОИТЕЛЬНЫХ МАТЕРИАЛОВ В УЗБЕКИСТАНЕ

Мирпулатов Отабек Рустамович -
Соискатель Ташкентского государственного
экономического университета

Аннотация: В статье рассматривается развитие рынка строительных материалов в Республике Узбекистан. Проведен анализ рынка: были изучены факторы, влияющие на промышленность строительных материалов. Разработаны предложения по развитию рынка строительных материалов в Республике Узбекистан.

Ключевые слова: строительство, строительные материалы, рынок, спрос, предложение, импорт, экспорт, продукт, промышленность, творчество.

DEVELOPMENT OF THE MARKET OF BUILDING MATERIALS IN UZBEKISTAN

Mirpulatov Otabek Rustamovich -
Candidate of Tashkent State University of Economics

Abstract: The article examines the development of the building materials market in the Republic of Uzbekistan. Market analysis carried out: the factors influencing the building materials industry were studied. Proposals have been developed for the development of the building materials market in the Republic of Uzbekistan.

Key words: construction, building materials, market, supply, demand, import, export, product, industry, creativity.

Кириш. Кейинги йилларда Ўзбекистон Республикасида қурилиш ишлари кўлами сезиларли даражада ошди. Буларнинг барчасини реал вақт режимида ҳамма жойда кузатяпмиз: турар-жой мажмуалари ва магистрал йўллар, саноат гигантлари ва ижтимоий обьектлар – ҳамма ерда ишлар қизғин давом этмоқда, Ўзбекистонни кўз ўнгимизда янада замонавий ва ривожланган давлатга айлантироқда.

Қурилиш - мамлакат иқтисодиётининг алоҳида мустақил тармоғи бўлиб, у янгиларини ишга тушириш, шунингдек, мавжуд ишлаб чиқариш ва ноишлаб чиқариш обьектларини реконструкция қилиш, кенгайтириш, таъмирлаш ва техник қайта жиҳозлаш учун мўлжалланган-дир. Қурилиш саноатининг хал қилувчи роли мамлакат иқтисодиётининг жадал ривожланиши учун шарт-шароит яратишдан иборат[3].

Айни пайтда мамлакатимиз иқтисодий салоҳияти юксалиши билан қурилиш материалларига катта эътибор қаратилмоқда. Замонавий қурилиш илмий-техника базасининг юқори даражада ривожланиши билан тавсифланади, бу эса янги самарали қурилиш материалларини ўзлаштиришнинг жадал ўсишини таъминлайди.

Бу меҳнат шароитларини сезиларли даражада осонлаштиради ва яхшилайди, унинг харажатларини камайтиради ва маҳсулот таннархини камайтиради. Ассортимент қанчалик кенг бўлса, қурилиш материалларининг сифати юқори ва нархи қанчалик паст бўлса, қурилиш шунчалик муваффақиятли бўлади.

Мавзуга оид адабиётлар таҳлили. Техник-иктисодий жиҳатдан қурилиш моддий ишлаб чиқариш тармоғи сифатида халқ хўжалигининг бошқа тармоқларидан сезиларди даражада фарқ қиласди. Бу қурилиш маҳсулотларининг ўзига хос хусусиятлари, маблағларини инвестиция қилиш шартлари, уларни ривожлантириш, қурилишни ташкил этиш ва бошқариш усуллари, қурилиш технологиясининг хусусиятлари ва қурилиш материаллари бозорини ривожлантиришдириш.

Олимларимиз, мухандисларимиз, новаторларимиз барча асосий қурилиш материаллари, хусусан, металл, ғишт, цемент ва бетон ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва сифатини ошириш мұҳим вазифаларидан эканлигини исботлаб, қурилиш материалларини янада ривожлантириш учун муваффақиятли курашмоқдалар.

Мутахассислар В.С.Руднов, Е.В.Владимирова, И.К.Доманская, Е.С. Герасимоваларнинг фикрига кўра қурилиш материаллари хар қандай қуришининг ажралмас ва жуда муҳим таркибий қисмидир. Агар сиз ўзоқ ўтмишга назар ташласангиз ва қадимги одам учун қандай материал-

лардан уй қуриш мумкинлигини тасаввур қилишга харакат қиласангиз, унинг танлови жуда оддий эканлиги аён бўлади: тошлар, лой, ёғоч, ўлдирилган хайвонларнинг терилари экан. [5]. Мақсадига кўра қурилиш материаллари қўйида-гиларга бўлинади [7]:

Конструкцион	<ul style="list-style-type: none"> - табиий тош материаллари; - сунъий тош материаллари(бетон, охак, керамик, шиша); - металлар (пўлат, қўйма темир, алюминий ва қотишмалар); - пластмасса; - ёғоч материаллари; - композит материаллари.
Маҳсус йўналтирилган	<ul style="list-style-type: none"> - бириқувчи моддалар; - иссиқлик изоляцияси; - акустик; - гидроизоляция; - пол ва йўл учун материаллар; - ёнғинга чидамли; - радиациядан химоя қилиш учун

В.П. Николаевнинг таъкидлашича, қурилишдаги хақиқий жараёnlар барча босқичларда - қурилишни тугатишдан олдин, давомида ва кейин капиталнинг алмаштириладиган эгалари ўртасидаги рақобатдир[4]. Қурилиш бозори эса очиқ ташкилий-иктисодий тизим ҳисобланади[8].

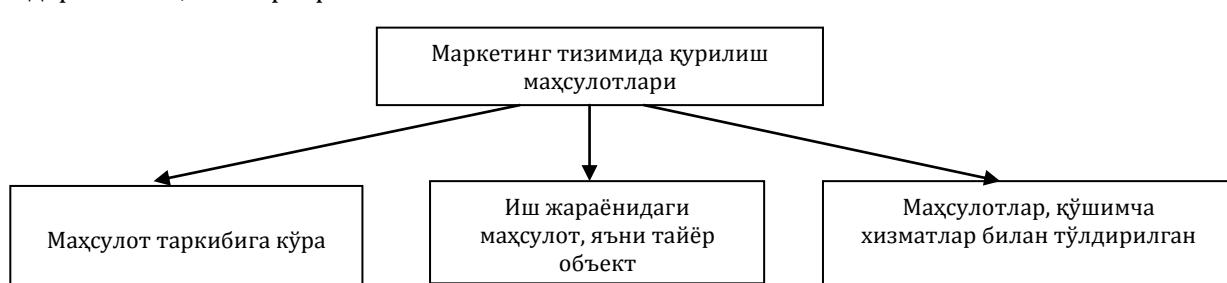
Қурилишда аниқлаш ва оптималлаштириш осон бўлмаган кўплаб нозик масалалар мавжуд - бу пудратчилар билан ишлаш ва бозорнинг ривожланишига деярли таъсир қилмайдиган, лекин унинг фаол иштирокчиси бўлган кўплаб тижорат воситачилари ва бевосита буюртмалар ва индивидуал қурилиш ва бошқа кўплаб омилларни осон баҳолаш мумкин эмас. Қурилиш ўзининг барча "бўлимларида" ҳар қандай давлат иқтисодиётининг ҳолати ва ривожланиш даражасини бевосита акс эттиради. Ушбу соҳаси маданият ва миллатнинг иқтисодий ўсишга интилишини тавсифлайди[9].

Илмий жиҳатдан кўрадиган бўлсак, биз учун бозор соҳасидаги ваколатли шахслар: Теодор Левитт, "Бозорларнинг глобал ташкил

этилиши" (1983) китоби билан танилган, 1990 йилда рус тилига таржима қилинган "Маркетинг асослари" китоби Филипп Котлер маркетологларнинг ўзига хос "инжил"ига айланди, Игор Анзофф хорижий маркетологлар томонидан тез-тез тилга олинадиган "Корпоратив стратегия" муаллифи, Майл Порттер рақобатчи кучларни таҳлил қилиш бўйича мутахассис бўлиб, унинг "Халқаро рақобат" асари 1993 йилда таржима қилинганидан кейин ва бошқа кўплаб маҳаллий иқтисодчиларга тақдим этилган.

Маркетинг тармоғининг ўзига хослигининг мисоли сифатида, маркетингнинг умумий назариясини ўрганиш учун етарли бўлиши мумкин, аммо қурилиш маркетинги нуқтаи-назаридан саноат фани сифатида хаддан ташқари умумлаштириш ва хаддан ташқари абстракциядан азият чекиши мумкин.

Ишлаш сифати даражаси, архитектура, технологик ечимлар қурилиш маҳсулотларини реал ишлашдаги маҳсулот сифатида тавсифлайди.

1-расм. Маркетинг тизимида қурилиш маҳсулотлари [9]

Харидорнинг манфаатлари кредит бериш, кредит бўйича кафиллик хизмати, технологик асбоб-ускуналарни кафолатлаш хизмати, бўлиб бўлиб тўлаш, оператив таъминлаш, қурилиш конструкциялари ва материалларини ишлаб

чиқарувчи томонидан етказиб бериш орқали қўллаб-куватланиши мумкин.

Қурилиш маҳсулотларининг товар сифатидаги оммавий ва серияли ишлаб чиқаришнинг барча турларига нисбатан фарқи бозор

муаммоларини ўрганишга бошқача ёндашувни талаб қилади.

Бунда корхоналар ўртасида ўтказиладиган рақобат қурилиш, лойиҳалаш, ишлаб чиқариш корхоналари томонидан ишлаб чиқарилган маҳсулотлар учун эмас, балки қурилиш маҳсулотлари учун кўриб чиқиласди (уй-жой ва фуқаролик ёки саноат мақсадлари учун тайёр билолар ва иншоотлар, қурилиш конструкциялари ва қурилиш материаллари), кафолатлар, маслаҳатлар, молиялаштириш, истеъмолчини қизиқтирган хусусиятларни етказиб бериш шаклида қўшимя хизматлар (экологик тоза зоналар, нуфузли майдони бир хил харажатлар билан обьектни қуриш ва ундан юқори даромад олиш имконини беради).

Тадқиқот методологияси. Тадқиқотнинг методологик асоси Ўзбекистонда қурилиш материаллари бозорини ривожлантириш ва илмий-тадқиқот ишланмалари муҳити жорий этилиши орқали эришишда комплекс ёндашув ҳисобланади. Тадқиқот жараёнида иқтисодий таҳлил ва қиёсий таҳлил ва бошқа усуслар қўлланилган.

Таҳлил ва натижалар. Кейинги йилларда мамлакатимизда шаҳар ва қишлоқларда бунёдкорлик ишлари жадал олиб борилмоқда. Қурилиш материаллари, буюмлари ва қурилиш учун моддий асосдир[6]. Айни пайтда энергия тежовчи, импорт ўрнини босувчи, инновацион ва янги турдаги қурилиш материалларига талаб йилдан-йилга ортиб бормоқда. Ҳозирги даврда мамлакатимизда қурилиш материаллари ишлаб чиқарувчи 12,5 мингга яқин корхоналар фаолият юритмоқдалар, турлари сони эса 180 дан ошган.

Хусусан, қурилиш материалларига нафақат ички, балки жаҳон бозорида ҳам талаб ортиб бормоқда. Ички талабнинг юқорилиги туфайли мамлакатимизда кейинги йилларда қурилиш материаллари ишлаб чиқариш ҳажми сезиларли даражада ошди. Бундан ташқари, қурилиш материаллари ишлаб чиқаришни янада кенгайтириш, маҳсулот турини кўпайтириш мақсадида бу борадаги йирик инвестиция лойиҳаларини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Қурилиш материаллари бозорини талаб ва таклифни ўрганиш орқали таҳлил қилиш, бизнес-режани ишлаб чиқишида ишлаб чиқариш режаларини аниқлаш, ишлаб чиқариш корхоналарини қайта профиллаш имконини беради, яъни талабни пасайтириш, янги турдаги маҳсулотларни ўзлаштириш, рақобатбардош бозорда сифатни яхшилаш ва харажатларни камайтириш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ва амалга оширишга интилади.

Куйидаги маълумотларни йиғиши ва таҳлил қилиш амалга оширилади:

1. Ўзбекистон Республикасининг қурилиш материалларининг асосий турларига бўлган эҳтиёжи истеъмолчилар тоифалари ва худудлар кесимида; Ҳудудлар кесимида қурилиш материалларининг асосий турларини ишлаб чиқариш;

2. Қурилиш материаллари турлари ва уларни юклаш бўйича мавжуд қувватлар;

3. Қурилиш материалларини экспорт қилиш (ҳажми, мамлакати, нархи);

4. Қурилиш материаллари импорти (ҳажми, мамлакати, нархи);

5. Қурилиш материаллари ишлаб чиқариш учун хомашё, бутловчи буюмларни нархи, ҳажми, мамлакати кўрсатилган ҳолда олиб кириш;

6. Каритал қурилиш, объектлар турлари (бир оиласга мўлжалланган уй-жой, кўп қаватли уйлар), ижтимоий-маданий объектлар, ишлаб чиқариш, коллеж ва литсейлар бўйича реконструкция қилиш кўрсатилган ҳудудлар кесимида қурилиш лойиҳалари манзилли дастури;

7. Объектлар турлари бўйича қурилиш материалларининг консолидацияланган масофавий харажатларини аниқлаш;

8. Қурилиш материалларининг асосий турларига нархлар динамикасини ўрганиш.

Ўзбекистонда кейинги йилларда илғор қурилиш технологиялари ва энергия самарадорлиги халқаро стандартлари талабларига жавоб берадиган янги турдаги замонавий қурилиш ва пардозлаш материаллари ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Булар гипсокартон, қуруқ аралашмалар, замонавий том ёриш материаллари, иссиққа чидамли полимер қувурлари, керамик плиткалар, "сендвич" панеллар, базалт толаси ва арматура, иссиқлик изолуциялаш материаллари.

Табиийки, катта ҳажмдаги қурилиш ишлари нафақат катта ҳажмдаги ускуналар ва мутахассисларни талаб қилади. Қурилиш материаллари соҳанинг асосий бўғинидир. Шу боис мамлакатимизда янги турдаги сифатли, замонавий, энергия тежамкор қурилиш материаллари ишлаб чиқариш бўйича тизимли ишлар амалга оширилмоқда.

Уларни чиқариш бўйича йирик лойиҳаларни амалга ошириш соҳага инвесторларни кенг жалб этиш, маҳаллий тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш ҳисобига амалга оширилмоқда. Бу борадаги дастурий йўналиш давлатимиз раҳбарининг 2019-йил 20-февралдаги "Қурилиш материаллари саноатини тубдан такомиллаштириш ва комплекс ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-4198 сонли қарорида[1] ва 2019-йил 23-майдаги "Қурилиш материаллари саноатини жадал ривожлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-4335-сонли қарорлари[2] соҳани ривожланти-

риш истиқболлари ва стратегиясини белгилаб берган.

Сўнгги икки йил қурилиш сектори учун қийин бўлди. Профессионал ҳамжамият бозорни ушлаб туриш ва барқарорликни сақлаш уяун жуда кўп меҳнат талаб қилди. Эпидемиологик вазиятга қарамай, қисқа турғуниликдан сўнг ҳоқимият кўмагида уй-жой ва савдо обьектларини қуриш бўйича қурилиш майдонларида ишлар тикланди. Бугунги кунда соҳада 1,5 миллионга яқин қурувчи фаолият юритади. 2021 йил 1-июнь ҳолатига қурилиш соҳасидаги корхона ва ташкилотлар сони 43,3 мингтага этди, бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 5 мингтага кўпдир.

Қурилиш корхоналарининг умумий сонининг 56,9 фоизи бино ва иншоотларни қуришга, 9,9 фоизи фуқаролик обьектларини қуришга тўғри келди, 33,2 фоизи ихтисослаштирилган қурилиш ишларини амалга оширди. Давлат статистика қўмитаси маълумотларига кўра, 2021 йилнинг биринчи ярмида қурилиш харажатлари 48,6 триллион сўмни ташкил қилган. Ўтган йилга нисбатан ўсиш суръати 100,1 фоизни ташкил этди. Шу билан бирга, давлат ташкилотлари томонидан 1 триллион 971 миллиард сўмдан ортиқ қурилиш ишлари бажарилди. Шундай қилиб, уларнинг республикадаги улуши 4,1 фоизни ташкил этди.

Уй-жой қурилиши қурилиш саноатининг локомотиви бўлиб қолмоқда. Айнан уй-жой сектори 2020 йилги пандемиянинг йўқотишларини “енгib ўтиб”, тикланиш ўсиш босқичига энг тез кирди. Айни пайтда Ўзбекистонда қурилиш материаллари ишлаб чиқарадиган 12,5 мингга яқин корхона мавжуд бўлиб, уларнинг турлари сони 180 тадан ошди. 2020 йилгача сифатли ва хавфсиз қурилиш материаллари ишлаб чиқариш бўйисча 626 та халқаро стандартлар қабул қилинди. 2021 йил 1-июл ҳолатига қурилиш соҳасига тегишли қурилиш корхона ва ташкилотлари сони 2019 йилнинг шу даврига нисбатан 135,0 фоизга ўсишни баъзи оғизлардан бири ҳисобланади.

Қурилиш саноати корхоналари сонининг 2021 йил 1-июл ҳолатига 2020 йилнинг мос даврига нисбатан 113,0 фоизга ўсишига таъсир кўрсатган асосий омил бино ва иншоотлар қуриш соҳасида фаолият юритаётган корхоналар сонининг ўсишидир, яъни тузилмалар 56,9 фоизга қурилиш саноати корхоналари умумий сонидан (ўсиш суръати – 111,0 фоиз), фуқаролик обьектлари – 9,9 фоизга (ўсиш суръати – 115,9 фоиз), ихтисослаштирилган қурилиш ишлари – 33,2 фоизга (ўсиш суръати – 115,7 фоиз) ошган.

Йирик қурилиш ташкилотлари томонидан жорий амалга оширилган қурилиш ишлари ҳаж-

ми 12 114,5 миллиард сўмни ташкил этди. 2020 йилнинг мос даврига нисбатан қўриб чиқилаётган даврда қурилиш-монтаж ишларининг ўсиш суръати 85,7 фоизга етди ва уларнинг умумий ҳажмдаги улуши 4,5 фоизга камайиб, 24,9 фоизни ташкил этди[10].

Шу даврда маҳаллийлаштириш дастури доирасида республикада импорт ўрнини босувчи керамик плиткалар, сантехника буюмлари, чинни тош буюмлар, декоратив ойналар, базалт арматуралар, девор қофози (абой) ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Ўтган йил давомида хорижий инвестициялар ва кредит линиялари иштирокида йирик инвестиция лойиҳалари амалга оширилди. Лойиҳаларни амалга ошириш натижасида импорт ўрнини босувчи, экспортбор замонавий қурилиш материаллари ишлаб чиқардиган янги ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилади. Барча қувватни амалга ошириш қувватини импорт ўрнини ишга туширувчи, экспортбор замонавий қурилиш материаллари ишлаб чиқарилган янги ишлаб чиқариш қувватлари олинди.

Ўтган йили қурилиш материаллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, нархлар барқарорлигини таъминлаш бўйича тегишли чора-тадбирлар белгиланди. Хусусан, қурилиш материаллари ишлаб чиқарувчи корхоналарда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар таннархи таҳлил қилиниб, ушбу маҳсулотлар нархининг асосиз ошишига йўл қўймаслик чоралари қўрилди. Цемент, пишиқ ғишт ва оҳак ишлаб чиқарувчи корхоналарни муқобил ёқилғи – кўмирга ўтказиш бўйича чора-тадбирлар режаси тасдиqlаниб, тегишли ишлар амалга оширилди. Умуман олганда, мамлакатимиз қурилиш материаллари саноати салмоқли экспорт салоҳиятига эга.

Бироқ, юқори транспорт харажатлари товарлар нархига таъсир қиласди. Шу муносабат билан эксрорт қилинадиган товарларни ташиш харажатларини субсидиялаш таклиф этилди.

Хулоса ва таклифлар. Мақолада келтирилган қурилиш соҳасидаги импорт ўрнини босиш муаммоси кўп йиллар давомида долзарб бўлиб келган. Ўзбекистон қурилиш индустрияси бозорни зарур қурилиш материаллари билан тўлиқ таъминлай олишига қарамай, ишлаб чиқарувчilar қимматбаҳо импорт хомашёсини сотиб олишга мажбур.

Ўзбекистонда ишлаб чиқарилаётган қурилиш материалларининг сифати пастлиги, сейсмик, экологик, ёнғин хавфсизлиги ва бошқа стандартларга мос келмаслик муаммолари мавжуд. Шунингдек, ички бозорда соҳта қурилиш материалларини сотиш муаммоси хам йўқ эмас.

Ўрганилаётган норуда материаллар конларининг аксарияти республика худудларида ўзлаштирилмаганлиги сабабли бозор қурилиш

материалларига бўлган талабни қўпроқ миқдорда импорт ҳисобидан қоплашга мажбур. Қурилиш корхоналарида маҳсулот сифатини назорат қилишга катта эътибор қаратилиши лозим, яъни қурилиш маҳсулоти сифатни кафолатлаш учун лабораторияларда кимёвий тахлил ва тажрибалар ўтказиш ва бошқа тадқиқотларни амалга ошириш лозим. Ушбу тадқиқот, таҳлиллар эса маҳсулот ишлаб чиқариш таннархига таъсир қиласи ва бунинг оқибатида қурилиш маҳсулотларини бозорда сотилишини тезлаш-

тиради ва маҳаллий қурилишда ишлаб чиқарилаётган шубҳали сифатдаги қурилиш материалларини сотилишини олдини олади.

Ўзбекистонда қурилиш материаллари бозорини ривожлантириш ва муаммоларини бартараф этиш учун менежментни такомиллаштириш, бозор талабини ҳисобга олиш янги технология ва техникалардан, материаллардан фойдаланиш қурилиш соҳасидаги корхоналарнинг устивор йўналишлари бўлиши керак деган фикирдамиз.

Манба ва фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Президент Ш.М.Мирзиёевнинг 2019-йил 20-февралдаги "Қурилиш материаллари саноатини тубдан такомиллаштириш ва комплекс ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-4198 сонли қарори.
2. Президент Ш.М.Мирзиёевнинг 2019-йил 23-майдаги "Қурилиш материаллари саноатини жадал ривожлантиришига оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-4335-сонли қарорлари
3. Степанов И.С. Экономика строительства : Учебник. -3-е изд., доп. и перераб. -М.: Юрайт-Издат 2007. -620 с.
4. Николаев В.П. Введение в рыночную экономику строительства // Экономика строительства. - 1994. - № 4. - С.3-12.
5. Строительные материалы и изделия : учеб. пособие / В.С. Руднов [и др.] ; под общ. ред. доц., канд. техн. наук И.К. Доманской.— Екатеринбург : Изд-во Урал. ун-та, 2018. с - 3.
6. Строительное производство, материалы и изделия : курс лекций в схемах / Н. А. Устюшенко, Н. И. бакунович. — Минск : ГИУСТ БГУ, 2011. С - 37-38.
7. Строительные материалы. Краткий курс : учеб. пособие / / Н. А. Машкин, О. А. Игнатова; Новосиб. гос. архитектур.-строит. ун-т (Сибстрин). - 2-е изд., перераб. - Новосибирск : НГАСУ (Сибстрин), 2012. - С -11.
8. Е.П.Кияткина, С.В.Федорова "Экономика строительства" Учебное пособие. Самара: Самарский государственный архитектурно-строительный университет, 2011. С -71.
9. <https://xreferat.com/53/3769-1-ocenka-ryntka-stroitel-nyh-uslug.html>
10. <https://e-cis.info/news/566/94024/>

ХОРАЗМ ВИЛОЯТИ САНОАТИНИНГ РЕСПУБЛИКА САНОАТ ТАРМОҒИДАГИ ТУТГАН ЎРНИ, ВИЛОЯТ САНОАТИНИНГ ҲОЗИРГИ ҲОЛАТИ ТАҲЛИЛИ

**Абдуллаев Ҳабибулло Асадулла ўғли -
Тошкент давлат иқтисодиёт
университети таянч докторанти**

https://doi.org/10.55439/ECED/vol23_iss1/a44

Аннотация. Ушбу мақолада Хоразм вилояти саноатининг Республика саноат тармоғидаги тутган ўрни, ишлаб чиқариш тармоқларининг ҳозирги ҳолати статистик маълумотлар ёрдамида таҳлил қилинган. Хусусан Республика бўйича ҳамда Хоразм вилояти саноат тармоқлари кесимида етакчи ва орқада қолаётган саноат тармоқлари ажратиб кўрсатилган.

Калим сўзлар: Республика саноат тармоқлари, қўшимча қиймат яратиш, саноат маҳсулотлари, ишлаб чиқариш саноати таркиби, саноат корхоналари, ишлаб чиқарishning технологик таркиби.

РОЛЬ ПРОМЫШЛЕННОСТИ ХОРЕЗМСКОЙ ОБЛАСТИ В ПРОМЫШЛЕННОСТИ РЕСПУБЛИКИ, АНАЛИЗ СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ ПРОМЫШЛЕННОСТИ ОБЛАСТИ

**Абдуллаев Ҳабибулло Асадулла угли -
докторант Ташкентского государственного
экономического университета**

Аннотация. В статье анализируется роль промышленности Хорезмской области в промышленном секторе республики, современное состояние производства с использованием статистических данных. В частности, выделены ведущие и отстающие отрасли в стране и Хорезмской области.

Ключевые слова: Республиканские промышленные отрасли, добавленная стоимость, промышленная продукция, структура обрабатывающей промышленности, промышленные предприятия, технологическая структура производства.